

Πρόπολη, ο χρυσός που κρύβουν τα μελίσσια

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

image not found or type unknown

[propoli i farmaceutiki](#)

Επιπλέον κίνητρο για στροφή στην πολλά υποσχόμενη μελισσοκομία αποτελούν προϊόντα από... χρυσό που «κρύβονται» στις κυψέλες, όπως η περιζήτητη στη φαρμακευτική και την κοσμετολογία πρόπολη, η οποία αποτελεί σχεδόν αποκλειστικά εισαγόμενο προϊόν στη χώρα μας. Η πρόπολη διατίθεται στην αγορά μη επεξεργασμένη ή με τη μορφή εκχυλίσματος. Οι τιμές χονδρικής πώλησης είναι 50 ευρώ το κιλό μη επεξεργασμένη ή 10 ευρώ τα 10 γραμμάρια με τη μορφή εκχυλίσματος. Υπολογίζοντας ότι από κάθε κυψέλη λαμβάνονται κατ' έτος 300 γραμμάρια πρόπολης, το εισόδημα του μελισσοκόμου μπορεί να ενισχυθεί σημαντικά. Την πρόπολη συναντάμε στο εμπόριο υπό μορφή ακατέργαστης στερεής πρόπολης ή με τη μορφή διαφόρων σκευασμάτων πρόπολης όπως είναι η σκόνη πρόπολης, αλοιφές, γαλακτώματα πρόπολης, αλκοολικά ή γλυκολικά βάμματα και εκχυλίσματα πρόπολης, σιρόπια πρόπολης, έλαια πρόπολης, χάπια και ταμπλέτες πρόπολης κ.ά.

Παράλληλα την πρόπολη τη συναντούμε σε καλλυντικά, λοσιόν, κρέμες προσώπου, σαπούνια, σαμπουάν αλλά και οδοντόπαστες. Επίσης, σκευάσματα πρόπολης μπορούν να συνδυαστούν με άλλα προϊόντα της μέλισσας, όπως η γύρη και το μέλι, ή ακόμη και με φυτικά σκευάσματα βοτάνων.

Η πρόπολη αποτελεί ένα ακόμη προϊόν της κυψέλης και γι' αυτό ειδικά σε χώρες του εξωτερικού οι μελισσοκόμοι εμπορεύονται την πρόπολη αλλά έχουν και ειδικές κατασκευές για να τη συγκομίζουν. Η βάση αυτών των κατασκευών είναι η δημιουργία οπών από τους μελισσοκόμους ώστε να έρχονται οι μέλισσες και να τις κλείνουν. Η συλλογή της πρόπολης πρέπει να γίνεται το καλοκαίρι με ζεστό καιρό, όταν αυτή είναι εύπλαστη. Υπολογίζεται ότι από μία κυψέλη λαμβάνεται ποσότητα 300 γραμμαρίων το έτος.

Πριν διατεθεί η πρόπολη για πώληση πρέπει να καθαρίζεται ώστε να απομακρύνονται διάφορα τεμάχια από ξένες ουσίες. Χρησιμοποιείται η εμβάπτιση της πρόπολης σε κρύο νερό επανειλημμένα μέχρι να καθαρίσει εντελώς. Στη συνέχεια τα τεμάχια της πρόπολης ξηραίνονται και εξετάζονται προσεκτικά για την απομάκρυνση κάποιου υπολείμματος ξένης ύλης. Στη συνέχεια ακολουθεί

θέρμανση σε μπεν-μαρί ώστε να απομακρυνθεί το κερί.

Μετά τον καθαρισμό συσκευάζεται σε πλαστικές σακούλες που τοποθετούνται σε γυάλινα βάζα. Ακατάλληλη για χρησιμοποίηση είναι η πρόπολη που σκέπαζε τρωκτικά, ή προέρχεται από κυψέλες που δέχτηκαν επεμβάσεις με διάφορα φάρμακα όπως είναι η κηροσκορίνη ή η ναφθαλίνη ή είναι παλιά (περισσότερο από 2 έτη). Η καλή ποιότητα της πρόπολης εξαρτάται από:

- Το αν έχει συλλεχθεί πρόσφατα
- Να είναι καθαρή
- Να μην περιέχει ρητίνες
- Να μην περιέχει ξένες ύλες.

Η επεξεργασία

Η πρόπολη, για να χρησιμοποιηθεί για φαρμακευτική χρήση, πρέπει να περάσει από ορισμένα στάδια επεξεργασίας ώστε να είναι ωφέλιμη για τον ανθρώπινο οργανισμό.

Τα στάδια αυτά επεξεργασίας είναι τα εξής:

- Καθάρισμα πρόπολης. Απομακρύνονται οι ξένες ύλες
- Απομάκρυνση του κεριού
- Βάμμα πρόπολης. Μετά την απομάκρυνση του κεριού, θερμαίνεται και προστίθεται αιθυλική αλκοόλη, φιλτράρεται και δημιουργείται το «βάμμα της πρόπολης».
- Πρόπολη σε σκόνη. Κονιορτοποιείται, αναμιγνύεται με σκόνη πούδρας σε αναλογία 1:2 και δημιουργείται η «πρόπολη σε σκόνη» που χρησιμοποιείται στην επούλωση πληγών.

Η κολλητική ουσία, «φύλακας» της εισόδου της κυψέλης

Η πρόπολη είναι ρητινώδης κολλητική ουσία που συλλέγουν οι μέλισσες από διάφορα φυτά, την εμπλουτίζουν με κερί, γύρη, ένζυμα και άλλες ουσίες και τη χρησιμοποιούν για να στεγανοποιήσουν και απολυμάνουν το εσωτερικό της κυψέλης. Η ονομασία οφείλεται στο ότι οι μέλισσες την τοποθετούν μπροστά στην είσοδο της κυψέλης (προ της πόλης) ώστε να τη στενέψουν και να εμποδίσουν την είσοδο στην κυψέλη διαφόρων εχθρών όπως είναι τα ποντίκια, οι μεγάλες πεταλούδες, τα φίδια και άλλα.

Υπάρχουν δύο θεωρίες για την προέλευση της πρόπολης. Σύμφωνα με την πρώτη, η πρόπολη είναι προϊόν των μελισσών και είναι το υπόλοιπο της γύρης που το επεξεργάζονται με ένα είδος ρητίνης και διάφορα ένζυμα που υπάρχουν στο στομάχι τους. Η άλλη θεωρία λέει ότι οι μέλισσες συλλέγουν την πρόπολη από τους οφθαλμούς των φυτών αλλά και από τους καρπούς, τα άνθη και τον φλοιό. Σήμερα η επιστημονική έρευνα έδειξε οι μέλισσες συλλέγουν την πρόπολη από τα φυτά και στη συνέχεια την επεξεργάζονται με τα υγρά του στομάχου τους.

Οι μέλισσες ταξιδεύουν σε μεγάλες αποστάσεις και συλλέγουν την πρόπολη από ορισμένα δέντρα. Η μέλισσα όταν φθάνει στην κυψέλη ξεφορτώνει την πρόπολη που κουβαλάει με τη βοήθεια των άλλων μελισσών. Τα δέντρα από τα οποία η μέλισσα παράγει την πρόπολη είναι όλα τα είδη λεύκας, η ιτιά, τα σκλήθρα, η οξιιά, η φτελιά, η βελανιδιά, η ιπποκαστανέα, ο ευκάλυπτος, όλα τα είδη των κωνοφόρων κ.ά. Πρόπολη παράγει μόνο η ευρωπαϊκή μέλισσα (*Apis mellifera*), ενώ οι ασιατικές μέλισσες δεν παράγουν.

Στην αρχαιότητα

Χρήση της πρόπολης γινόταν από την αρχαιότητα. Το όνομά της το έχει πάρει άλλωστε από τους αρχαίους Έλληνες και δηλώνει ότι την ουσία αυτήν τη χρησιμοποιούσαν οι μέλισσες για να προστατεύουν την κυψέλη από διάφορους εχθρούς. Αναφορές στην πρόπολη έχουμε από τον Ιπποκράτη, τον Αριστοτέλη, τον Γαληνό, τον Πλίνιο τον Πρεσβύτερο και άλλους. Φαίνεται πως στην αρχαιότητα την είχαν σε πολύ μεγάλη εκτίμηση και αποτελούσε ένα από τα βασικότερα θεραπευτικά μέσα. Αναφορές στην πρόπολη έχουμε και από άλλους λαούς της Αφρικής, της Ρωσίας, και όχι μόνο.

Η πρόπολη έχει βακτηριοστατικές και βακτηριοκτόνες ιδιότητες που δρουν επιλεκτικά σε διάφορα βακτήρια. Χρησιμοποιείται για τη θεραπεία πληγών των αναπνευστικών οργάνων, της στοματικής κοιλότητας και άλλων περιοχών του ανθρώπινου σώματος. Περιέχει σε μεγάλες συγκεντρώσεις φλαβόνες, φλαβονόλες και φλαβονόλες οι οποίες επιδρούν στον οργανισμό με διάφορους τρόπους. Οι ουσίες αυτές έχουν αντιφλεγμονώδη δράση στις αρθρώσεις, στο δέρμα και στους

βλεννώδεις ιστούς, προστατεύουν τη βιταμίνη C από οξειδώσεις.

Η πρόπολη βοηθάει να θεραπευτούν κρυολογήματα, πονόλαιμοι, χρόνιες φαρυγγίτιδες, άφθες, γαστρεντερίτιδα, κολίτιδα και άλλες ασθένειες.

Πληροφορίες

Κάσσανδρος Γάτσιος, Γεωπόνος-σύμβουλος επιχειρήσεων
Εταιρεία Symagro, Επιστημονικό & Τεχνολογικό Πάρκο Ηπείρου
6944846475, 26510 07653

ΚΩΣΤΑΣ ΝΑΝΟΣ

Πηγές: MelissokomiaNet.gr via [ΕΘΝΟΣ](#)